

Germanistika

Prijedlog preddiplomskog studija germanistike

1. UVOD	2
2. OPĆI DIO	2
2.1. Naziv studija	2
2.2. Nositelj studija	3
2.3. Trajanje studija	3
2.4. Uvjeti upisa	3
2.5. Preddiplomski studij	3
2.6. Diplomski studij	3
a) Kulturološki smjer	3
b) Nastavnički smjer	4
c) Prevoditeljski smjer	5
3. OPIS PROGRAMA	7
PREDDIPLOMSKI STUDIJ GERMANISTIKE	7
1. Popis obveznih i izbornih kolegija	7
2. Opis kolegija	9

Germanistika

Prijedlog studija germanistike

1. UVOD

Višestoljetni politički, gospodarski, kulturni i jezični dodiri Hrvatske sa zemljama njemačkoga govornoga područja rezultirali su činjenicom da se njemački jezik u sjevernoj i istočnoj Hrvatskoj etablirao ne samo kao prvi strani jezik, nego i kao medij s pomoću kojega je stanovništvo tih hrvatskih područja dolazilo u dodir s tehnološkim i kulturnim dostignućima germanofonih i ostalih europskih zemalja. Povjesna protega gospodarskih i kulturnih veza sa zemljama njemačkog govornog područja nastavlja se i u sadašnjosti. Tu je prije svega riječ o vezama s Austrijom i Saveznom Republikom Njemačkom kao važnim gospodarskim i političkim partnerima Republike Hrvatske u sklopu europskih integracija, ali i kao zemljama u kojima živi i radi nekoliko stotina tisuća hrvatskih građana. U tom je kontekstu studij germanistike sa svojom 110 godina dugom tradicijom na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu samorazumljiva činjenica.

Oslanjajući se na tu tradiciju, ali uzimajući u obzir i političku važnost germanofonih zemalja te njemačkoga jezika kao jezika Europske Unije s najviše izvornih govornika i njemačkoga govornoga područja kao gospodarski najznačajnijega u Europi, a trećega u svijetu, studij germanistike neizostavna je sastavnica hrvatskoga visokoškolskoga sustava u području humanističkih znanosti. Dok je prediplomski studij koncipiran radi posredovanja širokoga germanističkoga obrazovanja na području jezika, književnosti i kulture te stjecanja visoke jezične kompetencije u njemačkom jeziku, diplomski studij sa svoja tri smjera – kulturološkim, nastavničkim i prevoditeljskim – omogućuje studentima specijalizaciju u skladu s osobnim afinitetima i potrebama tržišta.

Preddiplomski i diplomski studij organizirani su kao dvopredmetni studiji, tj. mogu se ravnopravno kombinirati s drugim dvopredmetnim studijima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom preddiplomskoga studija na Odsjeku za germanistiku student mora skupiti 90, a tijekom diplomskoga studija 60 bodova.

Studij je otvoren prema pokretljivosti studenta utoliko što omogućava nastavak obrazovanja u sklopu diplomskoga studija germanistike na Odsjeku za germanistiku i studentima koji su stekli baccalaureat humanističkih znanosti, smjer germanistika na nekoj drugoj obrazovnoj instituciji u zemlji ili inozemstvu.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: germanistika

2.2. Nositelj studija je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a izvođač studija je Odsjek za germanistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

2.3. Trajanje studija: 10 semestara (3 + 2 godine).

2.4. Uvjeti upisa na studij: završena srednja škola i položen razredbeni ispit

2.5. Preddiplomski studij

Preddiplomski studij germanistike koncipiran je tako da studentima pruži široko zasnovano, solidno obrazovanje iz cjelokupnog područja struke i omogući stjecanje visoke jezične kompetencije u njemačkome jeziku. Naglasak se pritom daje na stjecanje temeljnih znanja i sposobnosti te na posredovanje općenitih spoznaja. Po svom karakteru, u preddiplomskom studiju posredovanje primjenjenih i praktičnih kompetencija ima jednaku težinu kao i posredovanje znanstvenih i teoretskih znanja.

Osim ključnih stručnih kompetencija preddiplomski studij germanistike posreduje i niz primjenjenih kompetencija, tj. metodičkih i praktičnih sposobnosti za rješavanje komunikativnih, jezičnih, književnih, tekstualnih i općih kulturnih pitanja. Prvostupnik germanistike osposobit će se tokom studija za:

- logičko, apstraktno i analitičko razmišljanje i bit će na taj način u stanju analizirati kompleksna pitanja s područja jezika i književnosti odnosno usmene i pismene komunikacije i s tim u vezi razrađivati različite modele njihova rješavanja;
- razumijevanje jezičnih fenomena u njihovu sistematskom, medijskom, socijalnom, psihološkom i povijesnom kontekstu;
- pisanje tekstova prema njihovoj namjeni i adresatima, u skladu s vrstom teksta i oblikom medija;
- analiziranje i interpretiranje književnih tekstova;
- samostalno produbljivanja i proširivanje znanja i kompetencija stečenih na području germanistike, pa i izvan njega (cjeloživotno učenje).

Svršeni studenti tog studija raspolažu znanjima i sposobnostima koja im omogućuju upisivanje diplomskog studija germanistike ili pak fleksibilno uključivanje u razna područja rada. Pritom treba posebno istaknuti: u izdavaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulturne politike i kulturnog posredovanja, na poslovima propagande, marketinga, *public relations*, te raznih slobodnih profesija (npr. publicisti, pisci).

2.6. Diplomski studij

a) Kulturološki smjer

Temeljeći se na znanjima i vještinama stečenim na preddiplomskom studiju, diplomski studij germanistike, kulturološki smjer, koncipiran je tako da služi produbljivanju i nadopuni temeljnih znanja struke te dodatno kvalificira za poslove koji zahtijevaju primjenu znanstvenih spoznaja i metoda.

Uz znanstvenu obradu središnjih pitanja germanističkih struka (prije svega književnosti i lingvistike), ovaj smjer će osobitu pozornost posvetiti aspektima interkulturnalnosti i multimedijalnosti. Interkulturnost, shvaćena kao teorijsko, empirijsko ili komparativističko bavljenje germanističkim temama u njihovu prožimanju sa srodnim pojavama u drugim kulturama, bit će prvenstveno usmjerena na raznovrsne dodire hrvatske i njemačke kulture, književnosti i jezika. Polazeći od toga da je kulturna komunikacija današnjice izrazito multimedijalna, ovo studijsko

usmjerenje snažan naglasak stavlja i na multimedijalnost, posebice na medije poput kazališta, filma, televizije, te raznih vidova suvremenih medija. Uz to, studenti bi trebali upisivati izborne kolegije iz srodnih disciplina (strane filologije, komparativna književnost, filozofija, opća lingvistika, fonetika, povijest umjetnosti...).

Svršetak diplomskog studija germanistike uvjet je za upis doktorskog studija.

Magistar germanistike će tijekom studija steći sposobnost samostalnog bavljenja znanstvenim temama, uključujući sadržajnu i metodičku refleksiju; nadalje, steći će povećanu sposobnost kritičke recepcije relevantne stručne literature i njezine primjene u okviru odabrane teme; osposobiti će se za razumijevanje procesa oblikovanja književnog kanona (procesi vrednovanja, faze recepcije), te za razumijevanje i analizu odabralih književnih tekstova, u njihovoј formalnoj i sadržajnoj složenosti; steći će sposobnost teorijski usmjerena prikupljanja, analize i prikaza korpusa, odnosno podataka govorenoga i/ili pisanoga jezika; produbit će svoja znanja iz odabralih područja znanosti o književnosti, lingvistike, kulturologije i teorije medija, te steći sposobnost kritičke refleksije o terminološkim i teorijskim pitanjima tih disciplina; steći će sposobnost uočavanja, opisa i tumačenja raznovrsnih srodnosti i dodira njemačke kulture, književnosti i jezika s drugim, a napose s hrvatskom kulturom, književnošću i jezikom; naposljetku studenti će se osposobiti i za pisanje opsežnijega znanstvenog teksta.

Svršeni studenti smjera germanistika raspolažu znanjima i sposobnostima koja im omogućuju fleksibilno uključivanje u razna područja rada. Ponajprije treba istaknuti njihovu osposobljenost za rad u znanstveno-istraživačkim i visokoškolskim institucijama. Uz to osposobljeni su i za rad u izdavaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulturne politike i kulturnog posredovanja, na poslovima propagande, marketinga, *public relations*, te u raznim slobodnim profesijama (npr. publicisti, pisci).

b) Nastavnički smjer

Diplomski studij germanistike, nastavnički smjer, osposobljava studente za organizaciju procesa učenja i podučavanja njemačkog jezika u nastavi s učenicima različitih uzrasta i za različite tipove nastave.

Tijekom studija studenti stječu ova znanja, vještine i kompetencije: kompetenciju u njemačkom jeziku na razini C2 Europskih referentnih stupnjeva; poznavanje lingvističkog opisa standardnog njemačkog jezika; upućenost u spoznaje suvremenih lingvističkih smjerova; poznavanje njemačko-hrvatskih kulturnih, jezičnih i književnih dodira; upućenost u karakteristike regionalnih standarda njemačkog jezika; elementarno poznavanje nekih stručnih jezika (opći poslovni jezik, gospodarstvo, pravo, reklamiranje i mediji, prirodne i tehničke znanosti); upućenost u povijest njemačkog jezika; poznavanje kulture zemalja njemačkog govornog područja (geografske, kulturno-povijesne, društveno-političke, gospodarske i ekološke datosti); poznavanje književnosti njemačkog govornog područja (povijesti književnosti i aktualne književne ponude); poznavanje teorije književnosti i metoda pristupa književnim djelima; poznavanje teorijskih temelja učenja i podučavanja njemačkog kao stranog jezika, nastavnih principa, te lingvističkih i kognitivnih teorija na kojima oni počivaju, posebno teorija o stjecanju drugog jezika; poznavanje najvažnijih metoda i postupaka podučavanja djece, mlađih i odraslih, s posebnim naglaskom na komunikacijskom pristupu i inovativnim oblicima učenja i podučavanja; sposobnost evaluacije udžbenika, izrade vlastitih nastavnih materijala, primjene novih medija; poznavanje tehnika istraživačkog rada s obzirom na proces učenja i podučavanja njemačkog kao stranog jezika.

Studenti stječu ove sposobnosti: sposobnost primjene pojmove, metoda i spoznaja suvremene lingvistike pri analizi pojedinih aspekata jezika i upotrebe jezika; sposobnost jezične i književne analize tekstova; sposobnost analize kultura zemalja njemačkog govornog područja; sposobnost

planiranja, izvođenja i kritičke analize procesa učenja i podučavanja njemačkog kao stranog jezika; vladanje strategijama posredovanja i učenja jezičnih vještina; sposobnost upotrebe informatičkih i komunikacijskih tehnologija; sposobnost pronalaženja informacija; vladanje tehnikama znanstvenog i istraživačkog rada.

U okviru odgojno-obrazovnog bloka studenti stječu znanja s područja društvenih znanosti, psihologije, pedagogije i didaktike, potrebna da bi proces učenja i podučavanja stranog jezika mogli sagledati na stručan način, vršiti teorijski obrazloženu analizu svojeg djelovanja, kritički razmišljati o njemu te djelovati samostalno i kreativno.

Završni rad: studenti obrađuju temu s područja učenja i podučavanja njemačkog kao stranog jezika.

Mogućnosti zaposlenja: u obrazovanju, u znanosti, u medijima.

c) Prevoditeljski smjer

Usljed pojačane globalizacije u svim područjima života te političkih promjena u posljednjem desetljeću mnogostruko je povećana međunarodna razmjena na svim razinama, od znanja i tehnologija do ljudi i roba, a razmjerne tome porasla je potreba za prijevodima i kvalitetnim prevoditeljima. Prevođenje tekstova svih vrsta te simultano i konzukutivno prevođenje na međunarodnim konferencijama i razgovorima dobro je dimenziju međunarodnog masovnog načina komuniciranja. Potreba za prevođenjem postala je tako velika da ju na duži rok može zadovoljiti samo dobro osmišljeni diplomski studij prevođenja na hrvatskim sveučilištima.

Potražnja za kvalitetnim prevoditeljima u našoj zemlji još će se povećati pridruživanjem Hrvatske europskim i atlantskim asocijacijama. Zbog svega toga smatramo da je posljednji trenutak za otvaranje diplomskega prevoditeljskog studija za obrazovanje visokokvalitetnih prevoditelja koji će biti u stanju udovoljiti visokim europskim i svjetskim standardima međunarodne komunikacije.

Cilj diplomskog prevoditeljskog studija je obrazovati prevoditelje kao posrednike između jezika i kultura koji će biti stručnjaci za prenošenje informacija i sadržaja iz jednog jezika u drugi, ali i u oblikovanju tekstova te će pored izvrsnog poznавanja dvaju stranih jezika i hrvatskog jezika posjedovati i široko opće obrazovanje. Pretpostavka za uspjeh ovog studija je dobro osmišljena integracija teorijskih i praktičnih predmeta, odnosno znanja i vještina na načina da teorija počiva na praksi, a praksa se hrani i oplemenjuje teorijskim uvidima.

Diplomski prevoditeljski studij traje četiri semestra. Na ovaj studij mogu se upisati studenti koji su završili preddiplomski studij germanistike i stekli akademski naziv „baccalaureus“ (humanističkih znanosti, smjer germanistika). Studij se sastoji od dva modula, jednog za izobrazbu prevoditelja (pimeno prevođenje) i drugog za izobrazbu tumača (usmeno prevođenje).

Ovaj studijski smjer može se kombinirati samo s prevoditeljskim smjerovima na onim odsjecima Filozofskog fakulteta koji također u svojoj ponudi imaju prevoditeljski smjer. Studij je dvopredmetan, oba jezika su ravopravna.

Predlagачi ovog studijskog smjera pokrenuli su prije tri godine poslijediplomski stručni prevoditeljski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te posjeduju određeno iskustvo u organizaciji i izvođenju studija prevođenja. Pored toga vode Tempus projekt za izradu curriculuma za izobrazbu prevoditelja u Hrvatskoj, u koji su pored Sveučilišta u Zagrebu i Zadru uključena i sveučilišta iz Beča, Bruxellesa i Pariza. Prijedlog curriculuma za diplomski prevoditeljski studij načinjen je u suradnji s profesorima spomenutih sveučilišta.

Kompetencije koje stječe student: sposobnost posredovanja među jezicima i kulturama, visoka jezična i kulturna kompetencija uz posebne prevoditeljske kompetencije koje uključuju izbor strategije i metode prevođenja, dodatna specijalizacija u barem dva znanstvena područja, informatička kompetencija, pisano i multimedijalno dizajniranje tekstova, dobro poznавanje hrvatske normativne gramatike i pravopisa, kompetencije simultanog i konzukutivnog prevođenja itd.

2.7. Germanistika se ne mora studirati kao cjelina.

2.8. Završetkom preddiplomskog studija stječe se akademski naziv baccalaureus / baccalaurea (prvostupnik / prvostupnica) humanističkih znanosti, smjer germanistika. Završetkom diplomskoga studija germanistike stječu se akademski nazivi: a) magistar germanistike – kulturološki smjer, b) magistar germanistike – nastavnički smjer i c) magistar germanistike – prevoditeljski smjer.

3. OPIS PROGRAMA

PREDDIPLOMSKI STUDIJ GERMANISTIKE

1. Popis obveznih i izbornih kolegija

1. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe I	6 (V)	4
Izgovorne vježbe I	1 (V)	1
Uvod u studij njemačkoga jezika	2 (P)	4
Uvod u studij njemačke književnosti	2 (P)	4
Izborni kolegij*	2 (S)	2

2. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe II	6 (V)	4
Izgovorne vježbe II	1 (V)	1
Osnove jezikoslovља	2 (P)	4
Osnove književne interpretacije	2 (P)	4
Izborni kolegij**	2 (S)	2

3. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe III	4 (V)	3
Morfologija suvremenoga njemačkoga jezika	2 (P)	4
Povijest njemačke književnosti (18. st.)	2 (P)	4
Izborni kolegij***	2 (S)	2
Izborni kolegij***	2 (S)	2

4. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe IV	4 (V)	3
Sintaksa suvremenoga njemačkoga jezika	2 (P)	4
Povijest njemačke književnosti (19. st.)	2 (P)	4
Izborni kolegij***	2 (S)	2
Izborni kolegij***	2 (S)	2

5. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe V	4 (V)	3
Semantika suvremenoga njemačkoga jezika	2 (P)	4
Povijest njemačke književnosti (20. st. / I)	2 (P)	4
Izborni kolegij***	2 (S)	2
Izborni kolegij***	2 (S)	2

6. semestar

	broj sati	bodovi
Jezične vježbe VI	4 (V)	3
Fonetika i fonologija suvremenoga njemačkoga jezika	2 (P)	4
Povijest njemačke književnosti (20. st. / II)	2 (P)	4
Izborni kolegij***	2 (S)	2
Izborni kolegij***	2 (S)	2

Napomene:

Ukupan broj obveznih i izbornih predmeta po semestru iznosi u prva dva semestra 6, a u idućim semestrima 5. Osim Jezičnih vježbi koje se održavaju 4 do 6 sati tjedno, svi ostali kolegiji imaju tjedno 2 sata. Ovakav princip organizacije kolegija u skladu je s raznolikošću sadržajne i nastavne ponude na Odsjeku za germanistiku. U ovome slučaju veći broj kolegija nipošto ne znači veće opterećenje studenata jer navedeni kolegiji nose ukupno isti broj bodova kao i u slučaju kada broj kolegija ne prelazi 3.

* Izborni kolegij: *Metode studiranja – znanost o književnosti* ili *Njemački – suvremenost i povijest*.

** Izborni kolegij: *Metode studiranja – jezikoslovje* ili *Književna interpretacija*.

*** Izborni kolegiji iz književnosti i lingvistike - Student od 3. do 6. semestra ne može iz ponude odabrati manje od 2 seminara iz lingvistike odnosno književnosti. Izborni seminari iz lingvistike nisu vezani uz semestar. Izborni seminari iz književnosti tematski prate obavezna predavanja.

2. Opis kolegija

a) Obvezni predmeti

Jezične vježbe I
Izgovorne vježbe I
Uvod u studij njemačkog jezika
Uvod u studij njemačke književnosti
Jezične vježbe II
Izgovorne vježbe II
Osnove jezikoslovja
Osnove književne interpretacije
Jezične vježbe III
Morfologija suvremenoga njemačkoga jezika
Njemačka književnost 18. st.
Jezične vježbe IV
Sintaksa suvremenoga njemačkoga jezika
Njemačka književnost 19. st.
Jezične vježbe V
Semantika suvremenoga njemačkoga jezika
Njemačka književnost 20. st. / I
Jezične vježbe VI
Fonetika i fonologija suvremenoga njemačkoga jezika
Njemačka književnost 20. st. / II

1. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe I

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatan

Oblik nastave: 6 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti:

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih tekstova s njemačkoga govornog područja. Totalno razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje jednostavnijih i kraćih tekstova (do 1 stranice), usmeno prevodenje jezično zahtjevnih dijelova teksta na hrvatski jezik, diskusija o određenoj temi, razvijanje tehnika samostalnog rada (služenje jednojezičnim i dvojezičnim rječnicima, leksikonima i enciklopedijama). Proširivanje vokabulara na zadane teme. Usustavljanje i utvrđivanje osnova njemačke gramatike: vrste riječi, imenička i pridjevska deklinacija, morfologija glagola (lice, broj, vrijeme, način, rod) i sintaksa glagola (rekcija te glagolske sveze s funkcijskim glagolima).

Cilj: Razvijanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Težište je na morfološkoj i sintaktičkoj ispravnosti u sklopu standardnoga njemačkog jezika.

Literatura: Willkop, Wiemer, Müller-Küppers, Eggers, Zöllner: Auf neuen Wegen, Hueber 2003.; Helbig/Buscha: Leitfaden der deutschen Grammatik, Langenscheidt 2001.; Hall/Scheiner: Übungsgrammatik für Fortgeschrittene, Verlag für Deutsch 2000.

Naziv kolegija: Izgovorne vježbe I

ECTS-bodovi: 1

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat vježbi tjedno

Uvjeti: upisan 1. semestar

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: U kolegiju se daju osnovne informacije o fonetici njemačkoga jezika. Posebna pozornost posvećuje se artikulacijskoj fonetici, pri čemu se uvježbava izgovor glasova njemačkoga jezika. Proučava se odnos između glasa i slova u njemačkom jeziku i tumače znakovi međunarodnoga fonetskoga alfabeta s obzirom na glasove njemačkoga jezika. Kontrastivnim pristupom osvjećuju se razlike između njemačkih i hrvatskih glasovnih sustava na razini pojedinačnih glasova.

Cilj: uvježbavanje i usvajanje izgovora njemačkih glasova

Literatura: Gehrmann, Siegfried: Deutsche Phonetik in Theorie und Praxis. Zagreb: Školska knjiga, 1995.; Rausch, Rudolf / Ilka Rausch: Deutsche Phonetik für Ausländer. Berlin, 1991.

Naziv kolegija: Uvod u studij njemačkoga jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: upisan 1. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: U sklopu ovoga kolegija daje se sustavan pregled temeljnoga gramatičkoga nazivlja u sklopu njemačke gramatičke tradicije. Težište kolegija je na prikazivanju i tumačenju kategorija i definicija s područja klasifikacije vrsta riječi, fleksijske morfologije i sintakse njemačkoga jezika. Imajući u vidu činjenicu da je riječ o kolegiju koji se nudi u sklopu studija germanistike za studente s hrvatskim materinskim jezikom, tematizira se i hrvatska gramatička terminologija i kontrastivno supostavlja njemačkoj.

Cilj: sustavno usvajanje gramatičkoga nazivlja s težištem na fleksijskoj morfologiji, vrstama riječi i sintaksi

Literatura: Glovacki-Bernardi, Zrinjka: Osnove njemačke gramatike. Zagreb: Školska knjiga, 2001.; Fleischer, Wolfgang, G. Helbig und G. Lercher: Kleine Enzyklopädie Deutsche Sprache. Frankfurt am Main et. al.: Peter Lang, 2002.

Naziv kolegija: Uvod u studij njemačke književnosti

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: jedan semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: -

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij nudi uvid u temeljne spoznaje i pojmove znanosti o književnosti. Teme: 1. određenje književnosti, 2. književno polje u kontekstu kulture, 3. osnove književne komunikacije, 4. osnove književne genologije, 5. sistematika znanosti o književnosti. Ovaj kolegij (zajedno s kolegijem Osnove književne interpretacije) trebao bi pratiti udžbenik s rječnikom temeljnih pojmljiva.

Cilj: Usvajanje temeljnih spoznaja i pojmljiva znanosti o književnosti kao priprema za studij njemačke književnosti; razumijevanje književnosti u kontekstu kulture.

Literatura: Ch. Dürscheid, H. Kircher, B. Sowinski: Germanistik. Eine Einführung. Köln, Weimar, Wien: Böhlau 1995. - H. Brackert, J. Stückrath (Hg.): Literaturwissenschaft. Ein Grundkurs. Reinbeck: Rowohlt Taschenbuch 1992. - Grundzüge der Literaturwissenschaft. Hg. v. H. L. Arnold und H. Detering. München: dtv 1996.

2. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe II

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatan

Oblik nastave: 6 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti: položen kolegij Jezične vježbe I

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih tekstova s njemačkoga govornog područja. Totalno razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje jednostavnijih i dužih tekstova (do 2 stranice), usmeno prevođenje jezično zahtjevnih dijelova teksta na hrvatski jezik, diskusija o određenoj temi, unapređivanje tehnika samostalnog rada (služenje jednojezičnim i dvojezičnim rječnicima, leksikonima i enciklopedijama i sekundarnom literaturom), grupna i ili individualna priprema i održavanje referata. Proširivanje vokabulara na zadane teme. Usustavljanje i utvrđivanje osnova njemačke gramatike: infinitni glagolski oblici, pomoćni i modalni glagoli, uvježbavanje tvorbe perfekta, glagolskih rodova i načina.

Cilj: Razvijanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Težiste je na morfološkoj i sintaktičkoj ispravnosti u sklopu standardnoga njemačkog jezika.

Literatura: Willkop, Wiemer, Müller-Küppers, Eggers, Zöllner: Auf neuen Wegen, Hueber 2003.; Helbig/Buscha:Leitfaden der deutschen Grammatik, Langenscheidt 2001.; Hall/Scheiner: Übungsgrammatik für Fortgeschrittene, Verlag für Deutsch 2000.

Naziv kolegija: Izgovorne vježbe II

ECTS-bodovi: 1

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat vježbi tjedno

Uvjeti: upisan 2. semestar

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Ovaj kolegij usmjeren je na davanje osnovnih informacija o glasovnim promjenama na razini riječi u njemačkom jeziku i njihovo uvježbavanje. U skladu s tim uvježbava se i transkripcija njemačkih glasova na konkretnim primjerima riječi i rečenica njemačkoga jezika. Tematiziraju se mjesto naglaska u riječi kao i osnovna obilježja rečenične intonacije.

Cilj: uvježbavanje i usvajanje glasovnih promjena na razini riječi, naglaska i rečenične intonacije

Literatura: Gehrman, Siegfried: Deutsche Phonetik in Theorie und Praxis. Zagreb: Školska knjiga, 1995.; Rausch, Rudolf / Ilka Rausch: Deutsche Phonetik für Ausländer. Berlin, 1991.

Naziv kolegija: Osnove jezikoslovija

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: upisan 2. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij se sastoji od dva tematska bloka. U prvoj se obrađuju antropološki, unutarjezični i komunikacijsko-socijalni aspekti jezika, zatim mjesto jezikoslovja u kontekstu suvremene znanosti te njegove glavne discipline. Tematizira se interdisciplinarnost kao bitno obilježje suvremenoga jezikoslovija te se u glavnim crtama prikazuju sociolinguistika i psiholinguistika. U drugom tematskom bloku daje se sažeti

pregled povijesti bavljenja jezikom s posebnim osvrtom na povjesno-poredbenu lingvistiku 19. stoljeća te strukturalizam i generativizam kao važne lingvističke pravce 20. stoljeća.

Cilj: stjecanje znanja o jeziku kao fenomenu društvene zbilje i jezikoslovlju kao znanstvenoj disciplini, dobivanje uvida u povijest jezikoslovne misli

Literatura: Glovacki-Bernardi, Zrinjka (ur.): Uvod u lingvistiku. Zagreb: Školska knjiga, 2001.; Pörings, Ralf / Ulrich Schmitz (Hrsg.): Sprache und Sprachwissenschaft. Tübingen: Narr, 1999.; Gojmerac, Mirko: Einführung in die Linguistik. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta, 1992.

Naziv kolegija: Osnove književne interpretacije

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: jedan semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: položen kolegij Uvod u studij njemačke književnosti

Ispit: pismeni ispit

Sadržaj: Polaznici proširuju znanja o književnim rodovima i vrstama te upoznaju analitičke pojmove neophodne za interpretaciju lirske, prozne i dramske tekstova. Kolegij se nadovezuje na osnove genologije iz Uvoda u studij književnosti, a predstavlja osnovu za paralelno ponuđeni izborni seminar te za književnopovijesne seminare od trećeg semestra nadalje. Ovaj kolegij (zajedno s kolegijem Uvod u studij književnosti) trebao bi pratiti udžbenik s rječnikom temeljnih pojmoveva.

Cilj: Upoznavanje osnovnih pojmoveva i metoda analize i interpretacije lirske, prozne i dramske tekstova.

Literatura: Bernhard Asmuth: Aspekte der Lyrik. Mit einer Einführung in die Verslehre. Opladen: Westdeutscher Verlag, 1976. - Jochen Vogt: Aspekte erzählender Prosa. Eine Einführung in Erzähltechnik und Romantheorie. Opladen: Westdeutscher Verlag, 1998. - H. Geiger, H. Haarman: Aspekte des Dramas. Opladen: Westdeutscher Verlag, 2001.

3. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe III

ECTS-bodovi: 3

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatna

Oblik nastave: 4 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti: položen kolegij Jezične vježbe II

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih tekstova s njemačkoga govornog područja. Totalno razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje složenijih i dužih tekstova (do 3 stranice), usmeno prevodenje jezično zahtjevnih dijelova teksta na hrvatski te uvođenje u tehnike pismenog prevodenja kraćih hrvatskih tekstova na njemački jezik (do dvadesetak redaka). Diskusija o određenoj temi, tehnike usmenog i pismenog argumentiranja, priprema samostalnoga usmenog izlaganja te izrada uručaka. Proširivanje vokabulara na zadane teme. Proširivanje i utvrđivanje sintakse njemačke rečenice: vrste jednostavnih i složenih rečenica te pripadajuće transformacije.

Cilj: Usavršavanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Razvijanje prevodilačke vještine u svrhu utvrđivanja morfološke, sintaktičke i semantičke kompetencije.

Literatura: autentični njemački i hrvatski tekstovi; Helbig/Buscha: Leitfaden der deutschen Grammatik, Langenscheidt 2001.; Helbig/Buscha: Übungsgrammatik Deutsch, Langenscheidt 2000.; Hall/Scheiner, Übungsgrammatik für Fortgeschrittene, Verlag für Deutsch 2000.

Naziv kolegija: Morfologija suvremenoga njemačkoga jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: upisan 3. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij je koncipiran u dva tematska bloka. Prvi blok polazi od riječi kao leksičke jedinice jezičnoga sustava i posvećen je tvorbi riječi u suvremenom njemačkom jeziku. Pritom se opisuju i rekonstruiraju obrasci interne strukture riječi, a posebno se obrađuju rječotvorbeni postupci slaganje, izvođenje, konverzija i skraćivanje. Tematizira se klasifikacija morfema na slobodne i vezane, leksičke i gramatičke. U drugom tematskom bloku obraduje se fleksijska morfologija njemačkoga jezika s posebnim težištem na fleksijskim obrascima u konjugacijskom sustavu te u deklinacijskim paradigmama imenica, članova i pridjeva.

Cilj: stjecanje sustavnoga uvida u internu strukturiranost njemačkoga leksika te znanja o fleksijskoj morfologiji njemačkoga jezika

Literatura: Eisenberg, Peter: Grundriß der deutschen Grammatik, Bd. 1, Das Wort. Stuttgart / Weimar: Metzler, 2000.

Naziv kolegija: Njemačka književnost 18. st.

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni (predavanje)

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti: upisan 3. semestar, položen ispit iz Uvoda u studij književnosti

Ispit: pismeni (i eventualno usmeni)

Sadržaj: Posredovanje temeljnih znanja o razdobljima prosvjetiteljstva, antiklasicizma (Sturm und Drang) i weimarske klasike. Osim na društvenopovijesne i kulturnopovijesne fenomene te epohe i njezino značenje za razvitak moderne njemačke i europske kulture i umjetnosti, naglasak se osobito stavlja na paradigmatske autore i njihove poetike (Lessing, Goethe, Lenz, Schiller). (Središnja djela razdoblja obrađivat će se u seminaru koji će biti usko povezan s predavanjem.)

Cilj: Uz znanja o povijesti njemačke književnosti (naziv »njemački« odnosi se ovdje na cijelokupno njemačko govorno područje) te o bitnim fenomenima njemačke i europske društvene i kulturne povijesti u 18. st., apsolviranjem kolegija studenti trebaju steći sljedeća znanja i vještine: razumijevanje i opisivanje književnih tekstova u kontekstu njihova nastanka i djelovanja (društveni, estetski, kulturni, medijski, biografski aspekti), razmišljanje o vlastitim iskustvima čitanja i zauzimanje stava u pitanjima književnog vrednovanja, razumijevanje specifičnosti različitih književnih rodova.

Literatura: Viktor Žmegač (Hg.): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart, 3 Bde, Königstein, 1979-1984.; Viktor Žmegač, Zdenko Škreb, Ljerka Sekulić: Njemačka književnost, Zagreb, 2004.

4. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe IV

ECTS-bodovi: 3

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti: Položen kolegij Jezične vježbe III

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada autentičnih tekstova s njemačkoga govornog područja. Totalno razumijevanje teksta, prepričavanje, raščlanjivanje i sažimanje sadržajno i jezično zahtjevnih dužih tekstova (do 5 stranica), usmeno prevodenje jezično zahtjevnih dijelova teksta na hrvatski te pismeno prevodenje kraćih hrvatskih tekstova na njemački jezik (do dvadesetak redaka). Diskusija o određenoj temi, tehnike usmenog i pismenog argumentiranja, priprema samostalnog usmenog izlaganja te izrada uručaka. Proširivanje vokabulara na zadane teme. Analiza dijelova rečenice i transformacije dijelova rečenice u zavisne rečenice.

Cilj: Usavršavanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Razvijanje prevodilačke vještine u svrhu utvrđivanja morfološke, sintaktičke i semantičke kompetencije.

Literatura: autentični njemački i hrvatski tekstovi; Helbig/Buscha: Leitfaden der deutschen Grammatik, Langenscheidt 2001.; Helbig/Buscha: Übungssgrammatik Deutsch, Langenscheidt 2000.; Hall/Scheiner, Übungssgrammatik für Fortgeschrittene, Verlag für Deutsch 2000.

Naziv kolegija: Sintaksa suvremenoga njemačkoga jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjet: položen ispit iz Morfologije njemačkoga jezika

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Kolegij studentima posreduje teorijska znanja o sintaksi kao gramatičkoj disciplini. Na taj se način uvode u opsežan pregled osobitosti građenja njemačke rečenice. Sustavno se razmatraju sličnosti i razlike u odnosu na građenje rečenice u hrvatskome, kako s obzirom na dijelove rečenice, red riječi, tako i s obzirom na odnose međuzavisnosti rečenica. Osobita se pažnja posvećuje izokvirivanju uz sustavan prikaz mogućih realizacija. Načelo napetosti objašnjava se kao načelo na kojem su temeljene specifične rečenične strukture.

Cilj: poznавање sintaktičког називља и категорија: sposobljenost за raščlambu rečeničnih struktura i правилно кориштење

Literatura: Zrinjka Glovacki-Bernardi, Osnove njemačke gramatike, Zagreb, 2. izd. 2002.; Vladimir Admoni, Die Entwicklungstendenzen des deutschen Satzbaus von heute, München, 1973

Naziv kolegija: Njemačka književnost 19. st.

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni (predavanje)

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti: upisan 4. semestar, položen ispit iz Njemačke književnosti 18. st.

Ispit: pismeni (i eventualno usmeni)

Sadržaj: Posredovanje temeljnih znanja o epohama romantizma, predužskog razdoblja (Vormärz) i realizma. Osim na društvenopovijesne i kulturnopovijesne fenomene tog razdoblja i njihovo značenje za razvitak moderne njemačke i europske kulture i umjetnosti, naglasak se osobito stavlja na paradigmatske autore i njihove poetike (Tieck, Novalis, Hoffmann, Grillparzer, Heine, Büchner, Keller, Fontane). (Središnja djela razdoblja obrađivat će se u seminaru koji će biti usko povezan s predavanjem.)

Cilj: Uz znanja o povijesti njemačke književnosti (naziv »njemački«) odnosi se ovdje na cijelokupno njemačko govorno područje te o bitnim fenomenima njemačke i europske društvene i kulturne povijesti u 19. st., apsolviranjem kolegija studenti trebaju stići sljedeća znanja i vještine: razumijevanje i opisivanje književnih tekstova u kontekstu njihova nastanka i djelovanja (društveni, estetski, kulturni, medijski,

biografski aspekti), razmišljanje o vlastitim iskustvima čitanja i zauzimanje stava u pitanjima književnog vrednovanja, razumijevanje specifičnosti različitih književnih rodova.

Literatura: Viktor Žmegač (Hg.): *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, 3 Bde, Königstein, 1979-1984.; Viktor Žmegač, Zdenko Škreb, Ljerka Sekulić: *Njemačka književnost*, Zagreb, 2004.

5. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe V

ECTS-bodovi: 3

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti: Položen kolegij Jezične vježbe IV

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmena i pismena obrada tekstova na njemačkom i hrvatskom jeziku. Osvještavanje jezičnih i kulturoloških specifičnosti hrvatskoga i njemačkoga govornog prostora. Raščlanjivanje i sažimanje sadržajno i jezično zahtjevnih tekstova, diskusija o određenoj temi, pismena rasprava na zadaru i slobodnu temu. Priprema samostalnoga usmenog izlaganja te izrada uručaka. Usmeno i pismeno prevođenje različitih vrsta tekstova na oba jezika s naglaskom na funkcionalnim stilovima. Izrada glosara uz pojedine tekstove. Proširivanje vokabulara na zadane teme.

Cilj: Usavršavanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Razvijanje prevodilačke vještine u svrhu utvrđivanja morfološke, sintaktičke, semantičke i stilističke kompetencije.

Literatura: autentični njemački i hrvatski tekstovi

Naziv kolegija: Semantika suvremenoga njemačkoga jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: upisan 5. semestar

Ispit: usmeni

Sadržaj: U predavanjima će se obraditi različiti pravci i teorijski pokušaji opisa značenja s osobitim obzirom na njemački jezik (strukturalna semantika, kognitivna i prototipska semantika itd.), zatim pitanja o prirodi jezičnog znaka i o značenju samog termina *značenje*. Osobita pozornost bit će posvećena uzrocima promjene značenja i njezinim oblicima, odnosima među značenjima leksičkih jedinica, kako paradigmatskim (sinonimija, homonimija, polisemija), tako i sintagmatskim (semantička kompatibilnost, kolokacije itd.). Diskutirat će se metonimija i metaforizacija kao kreativni leksički principi te frazeološka problematika kao jedan od kreativnih modela stvaranja značenja koji nadilazi tvorbenu razinu jezika. Jedna od tema bit će i odnosi između semantičkog i konceptualnog znanja. Pored navedenih temeljnih pojmoveva i odnosa semantike riječi govorit će se i o globalnim semantičkim strukturama (semantičkim poljima) te o općoj semantičkoj arhitekturi leksikona.

Cilj: tumačenje i prikazivanje različitih suvremenih semantičkih teorija i postavaka

Literatura: H. Burger (1998): *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen*, Berlin; H. J. Heringer (1977): *Einführung in die praktische Semantik*, Heidelberg

Naziv kolegija: Njemačka književnost 20. st./I

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: obvezatni (predavanje)

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti: upisan 5. semestar, položen ispit iz Njemačke književnosti 18. i 19. st.

Ispit: pismeni (i eventualno usmeni)

Sadržaj: Posredovanje temeljnih znanja o njemačkoj književnosti prijeloma stoljeća te prve polovice 20. stoljeća – moderna (naturalizam, impresionizam...), ekspresionizam, novi realizam, emigrantska književnost. Osim na društvenopovjesne i kulturnopovjesne fenomene tog razdoblja i njihovo značenje za razvitak moderne njemačke i europske kulture i umjetnosti, naglasak se osobito stavlja na paradigmatske autore i njihove poetike (Hauptmann, Schnitzler, Hofmannsthal, Thomas Mann, Rilke, Hesse, Kafka, Benn, Brecht, Horváth). (Središnja djela razdoblja obradivat će se u seminaru koji će biti usko povezan s predavanjem.)

Cilj: Uz znanja o povijesti njemačke književnosti (naziv «njemački» odnosi se ovdje na cijelokupno njemačko govorno područje) te o bitnim fenomenima njemačke i europske društvene i kulturne povijesti u prvoj polovici 20. st., apsolviranjem kolegija studenti trebaju steći sljedeća znanja i vještine: razumijevanje i opisivanje književnih tekstova u kontekstu njihova nastanka i djelovanja (društveni, estetski, kulturni, medijski, biografski aspekti), razmišljanje o vlastitim iskustvima čitanja i zauzimanje stava u pitanjima književnog vrednovanja, razumijevanje specifičnosti različitih književnih rodova.

Literatura: Viktor Žmegač (Hg.): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart, 3 Bde, Königstein, 1979-1984.; Viktor Žmegač, Zdenko Škreb, Ljerka Sekulić: Njemačka književnost, Zagreb, 2004.

6. semestar

Naziv kolegija: Jezične vježbe VI

ECTS-bodovi: 3

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sati vježbi tjedno + individualna nastava sa studentima

Uvjeti: Položen kolegij Jezične vježbe V

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Usmeno i pismena obrada tekstova na njemačkom i hrvatskom jeziku. Osvještavanje jezičnih i kulturoloških specifičnosti hrvatskoga i njemačkoga govornog prostora. Raščlanjivanje i sažimanje sadržajno i jezično zahtjevnih tekstova, diskusija o određenoj temi, pismena rasprava na zadani i slobodnu temu. Priprema samostalnog usmenog izlaganja te izrada uručaka. Usmeno i pismeno prevođenje različitih vrsta tekstova na oba jezika s naglaskom na funkcionalnim stilovima. Izrada glosara uz pojedine tekstove. Proširivanje vokabulara na zadane teme.

Cilj: Usavršavanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu. Razvijanje prevodilačke vještine u svrhu utvrđivanja morfološke, sintaktičke, semantičke i stilističke kompetencije.

Literatura: autentični njemački i hrvatski tekstovi

Naziv kolegija: Fonetika i fonologija suvremenoga njemačkoga jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: upisan 6. semestar

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij je koncipiran u dva tematska bloka. U bloku posvećenom fonetici suvremenoga njemačkoga jezika polazi se od podjele fonetike na artikulacijsku, auditivnu i akustičku, pri čemu se posebna pozornost posvećuje artikulacijskoj fonetici s težištem na opisu mjesta i načina tvorbe pojedinih glasova njemačkoga jezika. U bloku o fonologiji obrađuju se najvažniji pojmovi strukturalističke fonologije (fonem, minimalni parovi, fonološko obilježje) te se daje pregled fonoloških procesa u njemačkom jeziku. Prikazuju se i osnovne postavke generativne te autosegmentalne i silabičke fonologije.

Cilj: davanje pregleda glasova njemačkoga jezika i posredovanje uvida u fonološke pojave i procese u njemačkome jeziku u svjetlu suvremenih fonoloških teorija

Literatura: Ramers, Karl-Heinz: Einführung in die Phonologie. München: Fink, 2001.; Altmann, Hans / Ute Zeigenhain: Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 2002.

Naziv kolegija: Njemačka književnost 20. st./II

ECTS-bodovi: 4

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezatni (predavanje)

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti: upisan 6. semestar, položen ispit iz Njemačke književnosti 18.i 19. i 1. polovice 20. st.

Ispit: pismeni (i eventualno usmeni)

Sadržaj: Posredovanje temeljnih znanja o njemačkoj književnosti nakon 1945. godine –poslijeratna književna scena, 1968. i njezine posljedice (nova subjektivnost, novi realizam), postmodernistička strujanja. Osim na društvenopovijesne i kulturnopovijesne fenomene tog razdoblja i njihovo značenje za razvitak moderne njemačke i europske kulture i umjetnosti, naglasak se osobito stavlja na paradigmatske autore i njihove poetike (Frisch, Dürrenmatt, Weiss, Bachmann, Böll, Grass, Enzensberger, Bernhard, Handke, Jelinek). Središnja djela razdoblja obrađivat će se u seminaru koji će biti usko povezan s predavanjem.

Cilj: Uz znanja o povijesti njemačke književnosti (naziv «njemački» odnosi se ovdje na cijelokupno njemačko govorno područje) te o bitnim fenomenima njemačke i europske društvene i kulturne povijesti u drugoj polovici 20. st., apsolviranjem kolegija studenti trebaju steći sljedeća znanja i vještine: razumijevanje i opisivanje književnih tekstova u kontekstu njihova nastanka i djelovanja (društveni, estetski, kulturni, medijski, biografski aspekti), razmišljanje o vlastitim iskustvima čitanja i zauzimanje stava u pitanjima književnog vrednovanja, razumijevanje specifičnosti različitih književnih rodova.

Literatura: Viktor Žmegač (Hg.): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart, 3 Bde, Königstein, 1979-1984.; Viktor Žmegač, Zdenko Škreb, Ljerka Sekulić: Njemačka književnost, Zagreb, 2004.

b) Izborni kolegiji

Metode studiranja – znanost o književnosti

Književna interpretacija

Književni seminar

Njemački – suvremenost i povijest

Metode studiranja – jezikoslovje

Sintaktička analiza

Osnove retorike

Tekstne vrste

Semantika riječi

Naziv kolegija: Metode studiranja - znanost o književnosti

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: jedan semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: -

Ispit: pismeni zadaci u toku semestra

Sadržaj: Kolegij je usmjeren na razumijevanje hrvatskog i njemačkog znanstvenog teksta (dijagonalno, selektivno i totalno čitanje; prepričavanje; raščlanjivanje; sažimanje), na metode samostalnog rada s pomoćnom književnoznanstvenom literaturom (književni leksikoni, bibliografije) te na pripremu i provedbu referata s uručkom. Ogledni tekstovi, referati itd. čine tematsku cjelinu koja se nadovezuje na kolegij Uvod u studij književnosti. - Sve ponuđene izborne kolegije ovoga tipa prati vježbenica u kojoj postoji i poglavlje o pisanju književnoznanstvenog i jezikoslovnog rada (vrijedi za sve seminarske radove te za završni rad: znanstveni stil, citiranje i referiranje, unutarnje i vanjsko oblikovanje).

Cilj: Svladavanje temeljnih vještina filološkog studija; razvijanje receptivne i produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu; usvajanje temeljnih spoznaja i pojma znanosti o književnosti.

Literatura: M. Burchardt: Leichter studieren. Wegweiser für effektives wissenschaftliches Arbeiten. 2. Aufl. Berlin: Berlin Verlag A. Spitz 1996. - Bünting/ Bitterlich/ Pospiech: Schreiben im Studium. Ein Trainingsprogramm. Berlin: Cornelsen Scriptor 1996. - E. Meyer-Krentler: Arbeitstechniken Literaturwissenschaft. 4. Aufl. München: Fink 1994.

Naziv kolegija: Književna interpretacija

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: jedan semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisano istoimeno predavanje

Ispit: pismeni

Sadržaj: Polaznici produbljaju i primjenjuju znanja koja u istom semestru stječu na istoimenom predavanju. U analizama i interpretacijama odabranih lirske, prozne i dramske tekstova polaznici uvježbavaju metričku, naratološku i dramskoteorijsku terminologiju te stječu egzemplaran uvid u razvoj rodova i vrsta. U pismenim radovima inzistira se na uzusima i metodama književnoznanstvenog rada (korištenje sekundarne i tercijarne literature, znanstveni stil, citiranje i referiranje, unutarnje i vanjsko oblikovanje).

Cilj: Samostalna analiza i interpretacija lirske, prozne i dramske tekstova, u usmenoj i pisanoj formi; usvajanje uzusa i metoda književnoznanstvenog rada.

Literatura: Bernhard Asmuth: Aspekte der Lyrik. Mit einer Einführung in die Verslehre. Opladen: Westdeutscher Verlag, 1976. - Jochen Vogt: Aspekte erzählender Prosa. Eine Einführung in Erzähltechnik und Romantheorie. Opladen: Westdeutscher Verlag, 1998. - H. Geiger, H. Haarman: Aspekte des Dramas. Opladen: Westdeutscher Verlag, 2001.

Naziv kolegija: Književni seminar

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar (od 3. – 6. semestra)

Status: izborni (seminar)

Oblik nastave: 2 sata seminara

Uvjeti: upisan odgovarajući semestar

Ispit: seminarski rad

Sadržaj: Produbljivanje znanja o temeljnim djelima njemačke književnosti (naziv «njemački» odnosi se ovdje na cjelokupno njemačko govorno područje). Seminari će biti usko povezani s obvezatnim kolegijima o

četirima velikim razdobljima njemačke književnosti (18., 19., 20./I i 20./II stoljeće). Budući da će se nuditi nekoliko paralelnih seminara, moguća su i odstupanja u izboru korpusa tekstova.

Cilj: Uz znanja o povijesti njemačke književnosti te o bitnim fenomenima njemačke i europske društvene i kulturne povijesti od početka 18. do kraja 20. st., radom u ovom seminaru studenti trebaju steći sljedeća znanja i vještine: analiziranje i interpretiranje književnih tekstova, razumijevanje i opisivanje književnih tekstova u kontekstu njihova nastanka i djelovanja (društveni, estetski, kulturni, medijski, biografski aspekti), razmišljanje o vlastitim iskustvima čitanja i kompetentno zauzimanje stava u pitanjima književnog vrednovanja, razumijevanje specifičnosti različitih književnih rodova, pisanje seminarinskog rada te podnošenja usmenih referata.

Literatura: Viktor Žmegač (Hg.): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart, 3 Bde, Königstein, 1979-1984.; Viktor Žmegač, Zdenko Škreb, Ljerka Sekulić: Njemačka književnost, Zagreb, 2004.

Naziv kolegija: Njemački – suvremenost i povijest

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjet: upisan I. semestar

Ispit: seminarски rad

Sadržaj: Kolegij studentima posreduje temeljne informacije o njemačkom u suvremenom svijetu, što znači da se određuje različiti status njemačkoga kao službenog jezika u europskim zemljama, njemačkoga kao službenog manjinskog jezika te pojam jezičnih otoka. Budući da je njemački jezik pluricentričan, daje se sustavni pregled nacionalnih varijanti. Obrazlaže se položaj njemačkoga u Europskoj uniji, ali i u svijetu, uz obrazloženje kriterija. Pretpostavka za razumijevanje suvremenosti jesu epohe povjesnog razvoja njemačkoga – od izdvajanja od ostalih germanskih jezika do procesa standardizacije.

Cilj: upoznavanje studenata s njemačkim kao pluricentričnim jezikom, razvijanje sposobnosti prepoznavanja nacionalnih i regionalnih varijanti; poznavanje osobitosti i kriterija za periodizaciju njemačke jezične povijesti

Literatura: Enzyklopädie deutsche Sprache, 2001., (odabrana poglavlja)

Naziv kolegija: Metode studiranja - jezikoslovje

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisan 2. semestar

Ispit: pismeni zadaci tijekom semestra

Sadržaj: Kolegij je usmjeren na razumijevanje hrvatskog i njemačkog jezikoslovnog stručnog teksta (dijagonalno, selektivno i totalno čitanje; prepričavanje; raščlanjivanje; sažimanje), na metode samostalnog rada s jezikoslovnim literaturom (leksikoni, bibliografije, stručni članci) te na pripremu i provedbu referata s uručkom. Posebna pozornost posvećuje se razvijanju sposobnosti ekstrahiranja pojmoveva i definicija te analizi retoričkih i argumentacijskih strategija.

Cilj: svladavanje temeljnih vještina filološkog studija; razvijanje receptivne i temeljne produktivne kompetencije u govornom i pismenom izrazu s obzirom na jezikoslovnu problematiku

Literatura: udžbenik (u pripremi)

Naziv kolegija: Sintaktička analiza

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački i hrvatski

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisan 3. semestar

Ispit: seminarски рад

Sadržaj: Kolegij je koncipiran tako da se u nekoliko uvodnih sesija dade opći pregled pristupa sintaksi, pri čemu se posebna pozornost posvećuje odnosu između tradicionalne, funkcionalno usmjerene sintaktičke analize i teorije valentnosti u njemačkom jeziku. Tematizira se odnos leksičke postave (Stellungsglied) i njezine funkcije u rečenici (Satzglied), a komentiraju se i različite klasifikacije vrsta jednostavnih i složenih rečenica. U dalnjim se sesijama provodi sustavna sintaktička analiza na dvjema razinama: razini pojedinačne rečenice i razini rečeničnih dijelova. Uzima se u obzir i kontrastivni aspekt utoliko što se analizirane njemačke rečenice uspoređuju s njihovim hrvatskim prijevodnim ekvivalentima te se proučavaju s obzirom na hrvatsku sintaktičku tradiciju.

Cilj: osvješćivanje pluralnosti sintaktičkih klasifikacija i postavaka, usvajanje metoda i načela sintaktičke analize na razini rečenice i rečeničnih dijelova, kontrastiranje hrvatske i njemačke sintakse

Literatura: Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim: Deutsche Grammatik: Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin et al.: Langenscheidt, 2004.

Naziv kolegija: Osnove retorike

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisan 3. semestar

Ispit: seminarски рад

Sadržaj: Polazeći od antičke retorike kao teorijskog okvira, analiziraju se i interpretiraju različiti govori kao tekstne vrste, kako bi se stekao uvid u njihovu strukturu i otkrila njihova komunikacijska vrijednost. Stečene spoznaje i retoričke vještine primjenjuju se u vježbanju različitih komunikacijskih situacija (javni govor, diskusija, razgovor, pregovor) u kojima se od govornika traži djelotvorno i uvjerljivo jezično djelovanje.

Cilj: Upoznavanje s teorijskim i praktičnim vrijednostima antičke retorike, razvijanje sposobnosti kritičke analize govora kao specifične tekstne vrste te primjena antičke retorike u različitim komunikacijskim situacijama.

Literatura: H. Lausberg (1990): Elemente der literarischen Rhetorik, Ismaning.

Naziv kolegija: Tekstne vrste

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjet: položeni ispiti iz Uvoda u studij njemačkoga jezika i Osnova jezikoslovija

Ispit: seminarски rad

Sadržaj: Kolegij studentima posreduje teorijsku osnovu i temeljna načela za određivanje tekstnih vrsta. Razrađuju se metode i postupci za prepoznavanje i raščlambu temeljem konkretnih tekstova. Uspostavljaju se međuodnosi tekstnih obrazaca i dominantnih funkcija. Upozorava se na poteškoće u jednoznačnost klasifikacije, ali i na sociokulturalnu uvjetovanost tekstnih vrsta. Tekstne se vrste klasificiraju i raščlanjuju kontrastivno – uspoređivanjem hrvatskih i njemačkih primjera.

Cilj: poznavanje i razumijevanje teorijskih postavki, sposobljenost za prepoznavanje i razlikovanje struktura te produkciju vlastitih tekstova

Literatura: Zrinjača-Glovacki-Bernardi, O tekstu, 2.izd. 2004.; U. Fix, H. Poethe, Gabriele Yos, Textlinguistik und Stilistik, Frankfurt/M. 2001.

Naziv kolegija: Semantika riječi

ECTS-bodovi: 2

Jezik: njemački

Trajanje: 1 semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjet: upisan 3. semestar

Ispit: seminarски рад

Sadržaj: U ovom izbornom kolegiju studentima će se približiti teorija i praksa strukturalističke analize značenja riječi, metoda komponencijalne analize i prototipske semantike, sintagmatske (kolokacijske) i paradigmatske relacije (polisemija, homonimija, sinonimija itd.) značenja riječi. Za razliku od aktualnog značenja leksičkih jedinica u kontekstu semantika riječi bavi se virtualnim značenjem kao potencijalom za aktualna značenja.

Cilj: posredovanje teorijskih i praktičnih znanja za semantičku analizu riječi

Literatura: J. Lyons (1995): *Linguistic Semantics, an Introduction*, Cambridge; F. palmer (1977): *Semantik. Eine Einführung*, München; S. Ullmann (1957): *Grundzüge der Semantik*, Berlin; M. Schwarz/J. Chur (1993): *Semantik. Ein Arbeitsbuch*, Tübingen